

Pravda o dalších epizodách seriálu 30 případů majora Zemana

25.6.2026 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ústav pro studium totalitních režimů ve středu 24. června v pražském Paláci Archa úspěšně navázal na svůj nový cyklus debat věnovaných fenoménu televizního seriálu 30 případů majora Zemana. Diskusní večer se tentokrát zaměřil na dvě mimořádně kontroverzní epizody normalizační propagandy - díly Vrah se skrývá v poli a Štvanice.

Cyklus, který vznikl ve spolupráci **Ústavu pro studium totalitních režimů**, Muzea Policie ČR a České televize, nabídl zaplněnému sálu hlubší pohled na jeden z nejvýznamnějších televizních projektů období normalizace. Odborníci během akce nahlíželi na toto dílo nejen jako na populární seriál, ale především jako na propracovaný nástroj tehdejší státní propagandy. Vystoupení historiků Daniela Růžičky z České televize a **Petra Kopala, Libora Svobody a Kamila Nedvědického z Ústavu pro studium totalitních režimů** detailně přiblížila způsob, jakým seriál manipuloval historickými událostmi a vytvářel ideologicky žádoucí obraz československých dějin.

Pozornost byla věnována zejména interpretaci babických událostí z roku 1951, přičemž příslušná epizoda *Vrah se skrývá v poli* je v rámci děje časově posunuta až do roku 1953. Následně diskuse rozebrala vykreslení roku 1968 v epizodě *Štvanice*, kde tvůrci znovu otevřeli babický, v seriálu plánický, případ a kde reformní procesy Pražského jara prezentovali jako přímý důsledek údajného západního spiknutí.

Historik **Petr Kopál**, odborný garant projektu, během setkání upozornil, že seriál nelze vnímat pouze jako běžnou dobovou televizní produkci. *„Major Zeman je unikátním historickým pramenem. Ukazuje, jak stát prostřednictvím médií aktivně formoval kolektivní paměť společnosti. Seriál pracoval s reálnými událostmi, ale záměrně je deformoval tak, aby odpovídaly potřebám tehdejší politické moci,”* vysvětlil přítomným divákům. Televizní historik Daniel Růžicka jej doplnil s tím, že popularita seriálu přetrvává v části veřejnosti dodnes právě díky kombinaci silného dramatického vyprávění a ideologického obsahu. *„Tvůrci dokázali vytvořit charismatického hrdinu a napínavé příběhy, které fungovaly jako atraktivní zábava. O to důležitější je dnes oddělovat dramatickou fikci od historické reality a vysvětlovat, jakým způsobem byla média v období normalizace využívána k manipulaci veřejného mínění,”* řekl Růžicka.

Důležitou součástí proběhlé besedy byla také podrobná diskuse o skutečných historických událostech, které obě epizody reflektovaly, a o úzké spolupráci tvůrců seriálu s tehdejšími komunistickými bezpečnostními složkami. Celý projekt tak úspěšně propojuje akademický výzkum, mediální historii i institucionální paměť bezpečnostních sborů.

Tento cyklus přednášek bude pokračovat i v dalších měsících. Organizátoři chtějí veřejnosti i nadále nabízet širší porozumění tomu, jak fungovala komunistická propaganda a jak silně dokázala prostřednictvím populární kultury ovlivňovat vnímání moderních československých dějin. Dalším pokračováním cyklu bude debata nad dílem seriálu *Kvadratura ženy*.

AUTOR: MARTIN VACEK

FOTO: ÚSTR / Vendulka Prchalová

<https://www.ustrcr.cz/pravda-o-dalsich-epizodach-serialu-30-pripadu-mjr-zemana>